

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

D[omi]nica vndecima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

nouiciat⁹ ad gloriā. qz sicut nouicij mlti sustinēt donec recipiant plenū ordinē. ita z hamiles in hoc mūdo. Eccī xj. Est hō marcidus egens recuperatōne. plus deficiēs virtute z habundans paup⁹ rate. z oculus dei respexit illum in bono. z erexit illū ab humilitate illi⁹ z exaltauit caput eius. z mirati sunt in eo multi z honorauerūt deum. Exemplū de ioseph. q̄ de seruo empticio factus est dominus egypti z scōs post pharaonē. Humilitas z glia sūt sicut duo boni focij q̄ se inuicem cōplectuntur et vna via gradiunt. Prover. vi. Tria sunt q̄ bene gradiunt. et q̄rtum qd̄ incedit feliciter. leo. gallus. aries. z q̄ stult⁹ apparuerit. i. humilis postq̄ eleuatus fuerit in sublime. Si em̄ intellerissz. ori suo imposuisset manū. i. moderamē. z loci ac t̄pis ac p̄sone oportunitatē. Eccī. xxxij. Rectores te posuerunt. zc. vsqz ibi. Et importune noli extolli. Bre go. Petrus a bñ agente conelio z se ei hūiliter p̄sternēte immoderaci⁹ venerari recusauit. seqz illi similit̄ recognouit. dicens. Surge ne fe-

certis. nā z ego ipse hō sum.

Dñica vndecima.

Officienz

f. tia nra ex deo est. zc. ij. Corinth. iij.

Sunt q̄ttuor sufficientiaz dona ex deo dependentia z vite humane necessaria. scz res tpales. intelligētie rōnales. honores particulares. gr̄e virtuales. Unde p̄. Diuitie. sensus moralis. glia. virtus. Quattuor ex istis sufficientia nra. Hec sunt q̄ttuor fercula de mensa domini.

Igit̄ primū ferculū ē substantia mūdana. p̄ quā expedite currit vita hūana. Aug⁹. Bone sunt diuitie. facile em̄ expediunt. Sed istud ē quasi quoddā grossuz ferculū qd̄ in p̄mis apponit. qd̄ rustici avidius sumūt. nobiles modestius. Qd̄ videm⁹ in viris sanctis q̄ de modicis rebus z facultatibus strictis plura bona faciūt q̄ mlti diuites z gloriosi. Prover. xij. Melior est paup⁹ z sufficiens sibi. q̄ gloriosus z indigens pane. Hoc p̄tingit bonis et modestis viris. qz sufficientia eozuz ex deo est. Ps̄. Tibi aut̄ adberere deo bonū ē zc.

2 Prover. b. xj. Alij diuidunt
 ppria 2 ditiores fiunt. alij ra-
 piunt non sua 2 semp in ege-
 state sunt. Et subdit causam
 dicens. Ania q̄ b̄ndicit im-
 pinguabit 2c. sup. que bene-
 dicit deū 2 attribuit ei suffici-
 entia suam. q̄d est p̄tra ana-
 ros. Scdm ferculū ē sen-
 sus siue intellect⁹ bonus q̄ si-
 cibus delicat⁹ 2 bene p̄dit⁹ 2
 viris nobilib⁹ apponendus.
 cui⁹ sufficiētia similit̄ ex deo
 est. qui diuidit singulis put
 vult. nō sicut multivolūt qui
 modū sufficiētie conant̄ ex-
 cedere. De quib⁹ Proverbi.
 xxv. Fili mi mel inuenisti. co-
 mede q̄d sufficit tibi ne forte
 satiat⁹ cyomas illud. Ta-
 les sunt curiosi q̄ credūt om-
 nia penetrare virtute inge-
 niū sui. Cōtra q̄s hic loquit̄
 ap̄ls. Non q̄ sufficientes si-
 mus cogitare aliqd̄ a nobis
 q̄si ex nobis. sed sufficiētia
 n̄ra ex deo est. Et Roma. xij.
 Dico em̄ p̄ gr̄am q̄ data est
 mihi om̄ib⁹ q̄ sunt inter vos
 nō plus s̄ape q̄ oportet s̄ape-
 re. sed sa. ad sobri. Interline.
 id est. sine oī p̄sumptōe. Se-
 pe p̄ringit q̄ boni homies 2
 sufficientes sibi cū mediocri
 sapia plus faciunt q̄ magni

phi 2 m̄gri. Eccī. xxv. Q̄ ma-
 gn⁹ est q̄ inuenit sapiam 2 sci-
 entia. sed nō ē sup̄ timentem
 deū. Q̄d forte ap̄ls intende-
 bat cū diceret. L̄ra occidit.
 spūs aut̄ viuificat. L̄ra. i. l̄ra
 tura. P̄s. Q̄m non p̄. lit. s. ad
 malū vsuz. p̄terea introibo
 2c. Eccī. iij. Vult⁹ sup̄plā-
 tanit suspicio illoz. 2 in vani-
 tate detinuit sensus eorum.
 Tercū ferculū est bonoz
 siue gl̄a mūdana. quā deus
 apponit q̄busdā spūalib⁹ a-
 micis suis. q̄i nobilib⁹ perso-
 nis. q̄s dignat̄ h̄re p̄uiuas i-
 menta sua. eo q̄ sciāt curialit̄
 2 moderate comedere. p̄tra
 illos q̄ se ingurgitāt honori-
 bus 2 dignitatib⁹ vite p̄ntis
 De q̄b⁹ Ecc̄s. x. Ue tre cui⁹
 rex puer est. 2 cui⁹ p̄ncipes
 mane comedunt. Et b̄cā tra-
 cui⁹ rex nobil̄ est. 2 cui⁹ p̄nci-
 pes nobiles vescunt̄ in tpe
 suo ad reficiēdū et nō ad lu-
 xuriādū 2c. Ille ordiate 2 di-
 sciplinate comedit. q̄ suffici-
 entia suā in deo ponit. Ille
 s̄o inordiate et intēpestue q̄
 honorib⁹ 2 dignitatib⁹ exple-
 ri nō p̄t. Qui etiā b̄n̄ signati
 sunt in libro iudicū p̄ viros
 aquā lābentes. 2 toto corpe
 ad bibēdū se p̄sternētes. q̄s

gedeon i exercitu suo hñe no
lutt. Judi. vii. Hinc insuffici/
entia parit abilitio z supbia.
Ps. Supbo oculo z insa. c.
cū hñe. zc. sed cū ill' q' mo/
dicis sciūt esse p'cti. q' parua
gliaz a deo sibi collatā p ma
gno ducūt. z sp in grāz actio
ne viuūt. sic dō cum diceret.
Vinoz sum dñe cūct' mise
ratioibus tuis zc. z Eccl's. x.
Melior ē sapia z glā parua
ad tps stulticia. q. d. stultū ē
honores z dignitates imo/
derate appetere q' puo tpe se
durature. sic dō. j. Bach. xi.
de ptholomeo q' exaltat' in
imēsu z postq' vidit caput a/
lexandri tercia die mortu' est
Quartū ē virt' siue grā q'
libet a deo nob' collata. in q'
sufficiētia debem' ponere z
deo grās referre cuz aplo. j.
Eoz. xv. Sra dei sum id qd
sum. z grā ei' i me va. nō s. s.
sp in me manet. Quis em tā
infelix z tā pdit' est q' nullaz
grām hēat i hac vita seu p'cu
tē. cū etiā mali gratijs z p'cu
tibz pollere videant'. Poeta.
Nemo mal' mīme zc. Verū
tū nō oēs vnā grām hñt. ne/
q' oēs p'cutē. s. p' pres fm mē
surā donatiōis dei. sic dicit
aplo. j. Eoz. vii. q' vnusq'q'

suū donū hz. z Dat. xxv. dō
q' hō qdā pēgre pfect' vo. f.
s. zc. vsq' ibi. vnicuiq' fm p.
p. z p. ē st. Ipe ei sol' nouit p/
tutes z merita hoīm q' tū vn'
q'sq' portare possit. z i q' suffi
cere debeat. Qd bñ sigcū ha
bem' Exo. xvj. i māna qd da
bat filijs isrl' ad mēsurā go/
moz. z q' pl' colligere voluit/
set. nō pl' repiebat q's qd di
uina mēsurā z dei sufficiētia
dictauerat. Hec ē hester re/
gna. sufficiētia. s. q' nihil vole
bat petere a p'ncipe eunu/
choz nisi qd sponce sibi tra/
didisset.

De euangelio.

Ene oia fec. z surdos

b se. au. z mutos. loq' zc

Bar. vii. Quattuor

sūt q' reddunt hoīes surdos
fm phicas rōes. Un' p. Vir
t' deficiēs. nīmi' fragoz. vl'
cera hīnes. Hec faciunt sur
das ex claf' vocibz aures.
Notādūz igif' q' fit surditas
qñq' ex defectu p'cutis audibi
lis. cū puer p'creat i vtero. et
negligit' instrumētū forami
nū. p' duriciam materie. qz
ossea ē z cartilaginosa. Per
quod moraliter accipe pos
sumus rebelles et obstina
tos qui sunt surdi ad audi
endum verbūm dei. Tales

signati sunt Luc. xxij. p mal/
chum. cui⁹ auriculā petr⁹ p/
cussit. i. platus p inobediē/
tia amputavit. Item pro
pter nimiū fragorez & strepi/
tum. sicut ptingit illis qui fa/
bricant vasa erea. q̄ ex nimia
resonancia et tinnitu surde/
scunt. Per q̄d tumult⁹ mun/
dane occupatiōis accipit qz
tales sunt frequēter vbi fora
pstreput. & ptractus merci/
moniorū fiunt. Lu. viij. Qd̄
aut in spinas ce. hi sūt q̄ au.
ver. & a sol. & di. & vo. vite eun.
suf. zc. Et Eccī. xl. Occupa/
tio magna creata est homi/
nibz & iugū graue sup filios
adam zc. Itē ppter vlcera
et glandes que nascunt cir/
ca aures. & viscositate fluxus
sui aggrauant audituz. Per
q̄d luxuriosos et corruptos
boniēs accipe possum⁹ qui
inuitē audiūt verbuz dei. eo
q̄ iuxta psalmistā. sint eloq̄a
dñi eloquia casta. q̄ multum
displicent homibz impudicis
Eccī. xxi. Audiuit luxurio/
sus & displicebit ei & proici/
et illud post dorsum suuz. et
Actu. xxiiij. Audiuit felix cū
drusilla vxore sua q̄ erat iu/
dea paulū disputantē de iu/
sticia & castitate et iudicio. et

tremefact⁹ rñdit. Qd̄ nunc
attinet vade. & cū oportunū
fuerit zc. Itē ppter vermes
qui intrant aures. & qñqz na/
scunt in⁹ ex corruptis humo/
ribz. Per q̄d intelligūtur re/
morsus pscientie. qz tales vi/
tant p̄dicationē. sicut q̄ vitat
citationē ne pueniat ad ipm
ne cōueniat in iudicio. Eccī
xxxij. Nō pctōr vitabit corré/
ptionē. & fm voluntatē suam
inueniet cōparatōnē. i. remu/
nerationez. Isa. vlti. Ignis
eorz nō extinguet. & fmis eo/
rum non moriet⁹ Sequit⁹
de impedimētis lingue. que
sūt q̄ttuor sunt. Un̄ s. Du/
tus erit mala cui fuerit com/
plexio lingue. Morbz apo/
stema. menti qz ligamina stri/
cta. Fit aliq̄s mutus pro/
pter malā cōplexionē v̄l sub/
stātiāz lingue. q̄d fit ppter dis/
temperantiā humorz. sic qñ
qz ex nimio calore frigore hu/
miditate. siccitate. Qd̄ mora/
liter accipe possum⁹ & dicere
q̄ nimius calor lingue ē iraz
vehementia. vel p has distē/
perantias hoīes sibimet dis/
sidentes & p̄trarios. qui mo/
do loquunt vnū & statim ali/
ud. q̄d est crimen stellationis.
Un̄ erbicus. Cōueniet nul/

li qui secū dissidet ipse. *Eccī*
 xxvij. Homo sanctus in sapia
 manet sicut sol. stultus autē si/
 cut luna mutat. Nam melius
 esset tacere quā verba mutare
 2 Item propter morbum et lon/
 gam et acutam egritudinem. si
 cut apparet in letargiis et pa/
 raliticis. pro quod intelligit lon/
 ga dissuetudo. Nam multi sunt
 qui nihil sciunt loqui de deo et
 supercelestibus. sed multa dicitur mu/
 do et terrenis. *Joh. iij.* Qui
 de terra est de terra loquitur.
 et *Isa xxx.* Vox tua vox phi/
 tonis et eloquium tuum de terra
 musitabit. *Ps.* In salicibus in
 medio eius su. or. n. Item
 3 propter apostemata quae nascuntur
 circa radices lingue et impe/
 diunt vocem. Quod accidere so/
 let quibusdam in puericia pro/
 pter lac corruptum quod sugunt
 Per quod accipere possumus ma/
 ledicos qui imitant mores pa/
 rentum suorum in verbis turpi/
 bus et in honestis qui eos do/
 cent a primis cunabilis loqui
 turpiter. *Poeta.* Forsitan ex/
 pectas ut tradat mater ho/
 nestos. Aut alios mores quos
 quos habet. utile porro. *Filio*
 lam turpe vetule producere
 turpi. *Ps.* Sagitte paruu/
 4 lorū sunt ple. etc. Horum

apostematū quoddam vocat
 rana muta. et nascitur sub lin/
 gua. et auferit loquelam. Per
 quod blasphemos possumus ac/
 cipere vel hereticos vel detra/
 ctos turpissimos. Hi sunt
 tres immundi spiritus procedentes
 ex ore pseudo prophete in mo/
 dum ranarum. *Apoca. xvj.*

Item est aliud apostema
 quod dicitur exiliū lingue. quia ma/
 gnificat eam et extra os pende/
 re facit. Per quod accipiunt su/
 perbi et tumidi et vaneglorio/
 si. De quibus *Ps.* Linguam no/
 stram magni. la. n. a no. sunt. etc.

Item propter ligamina stri/
 cta circa fauces et mentum fit
 homo mutus. Et sunt multi fi/
 unt muti. vel saltim blesi et trau/
 li. sicut est videre in illis qui ali/
 quas liras nequeunt perferre.
 sed unam paltera ponunt. sicut
 3. pro s. et similia. quia lacerti
 lingue in extremis nequeunt
 dilatari. sicut apparet in ebriis
 Per quod accipere possumus illos
 qui propter timorem odium vel amo/
 rem subtrahunt verbum. vel pro/
 pter munera obmutescunt.
Eccī. xx. Venia et dona exce/
 cant oculos iudicium. et qui mu/
 tus in ore auertit correptionem
 eorum. *Glō.* mutus est genus
 ranuncule. Nota glosas

oia recapitulantē. Surd⁹ z
mut⁹ est q̄ nec aures nec os
aperit ad audiēda s̄ba dei z
pnuncianda. Prima salutis
via est infirmū extra turbaz
educere, digiti q̄ i aures mit
tant sunt s̄ba spūs. Sputū
de capite descēdens ē sapia
ex p̄re pcedens. vt soluat la
bia hūani generis. vt dicat
hō credo in deū zc. Suspic
ens i celi ingemuit. i. geme
re nos docuit, z celestia pmū
q̄rere demōstrauit. Effeta p
prie prinet ad aures. vñ sub
dit. z statim apte sunt aures
eius z solet vin. lin. ei⁹. z loq̄
batur recte.

ep̄heta

Dñica duodecima.

Hae di

cte sunt pmissio
nes zc. Galat. iij.

Nota q̄ttuor pmissores. qui
nobis bona pmittūt. sz oēs
nos decipiunt. p̄ter vnum q̄
solus verax est. Vñ s̄. Qui
bona pmittūt. mūd⁹. de⁹. ho
stis. hō sunt. Tres nos deci
piūt. de⁹ est q̄ fallere nescit.

Mūdus pmittit nobis
tria. Carnis voluptatē. rez
cpaliū vbertatē. spūs lasciu
am. zvanitatē. Nec sunt illa
tria de quib⁹ dicit ca. j. Jo. ij

Omne qd est in mūdo. aut ē
p̄cupiscentia carnis. ecce lu
curia z carnis petulātia. aut
p̄cupiscentia oculoꝝ. ecce
auaricia z ambitio imodera
ta. aut supbia vite. ecce vani
tas sp̄it⁹ z arrogantia. Ta
libus p̄missionib⁹ decipiun
tur multi. z in fine pdentur.
Eccī. xxi. Repromissio ne
quissima multos pdidit dili
gentes. z cōmouit illos qua
si fluctus maris. Viros po
tentes girans migrare fecit.
z vagati sunt in gentib⁹ alie
nis. Ac si dicat. Vane sunt
p̄missiones mundi. z qui eis
credunt vani fiunt. sicut qui
credunt somnijs in quibus
nulla est veritas. Quo cōtra
Brego. in omelia. Si consi
deremus que et quāta sunt
que nobis p̄mit. in ce. zc.

Diabolus pmittit nobis
tria. Vite sanctitatē. scientie
subtilitatem. glorie imortali
tatez. Nec sunt illa tria que
pmisit p̄boparentibus no
stris. et decepit eos dicens.
Nequaquē moriemini. sed eri
tis sic dñi sciētes bonū z ma
lum. Nota q̄ dicit sicut dñi.
P̄minent em̄ dñi omni ra
tionali creatu re in his trib⁹
videlicet vite sanctitate. sci